

Korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság viszonyáról tartott *dr. Huppert Leó* ügyvéd a Civiljogászok Vitatársaságában előadást. Részletesen ismertette, hogy az új törvény intézkedései mennyiben kötik egyszerűbb szabályokhoz korlátolt felelősségű társaság létesítését, mint a részvénytársaságét. Hangsúlyozta emellett azonban, hogy a magyar törvény a külföldiekkel szemben a törzstőke teljes befizetésével és egyéb, az alapítás körüli szabályokkal még mindig rendkívül szigorú feltételekhez köti a k. f. t. létesítését. Fejtegetésében a fősúlyt annak a tételnek bizonyítására helyezte, hogy a k. f. t.-nak az 1930. évi V. t.-c.-ben megvalósított szabályozása a jelenlegi részvényjogunk mellett nem alkalmas annak az átmeneti társasági alakzatnak létesítésére, amely mozgékonyságával és rugalmasságával a személyegyesülések és tőkeegyesülések között van hivatva átmenetet létesíteni. Egyszóval: az adott viszonyok között túlszigorúnak mondotta a jelenlegi szabályozást. A túlszigorúságot az egész törzstőke egyszerre való befizetésében, a felelősségi szabályok túlzott szigorában, az apport tárgyának szűkreszabásában, a mérlegezési szabályok helyteleniségében és keresztülvihetetlenségében látja. A felelősségi szabályok közül különösen kiemelte a társaságnak azért a kárért való felelősséget, amelyet az ügyvezetői és alkalmazottai az ügykörükbe eső tennivalók teljesítése közben, harmadik személyeknek okoztak.

Reámutatott azokra a veszélyekre, amelyek a 84. sz. T. Ü. H.-al való ezzel a szakítással járnak. Ismertette végül a felügyelőbizottságnak szervezetét és reámutatott azokra a lényegbevágó különbségekre, amelyek a részvénytársaság és a k. f. t. felügyelőbizottsága között vannak. Kifejtette, hogy a k. f. t. felügyelőbizottsága oly súlyos felelősségi szabályok mellett lesz kénytelen dolgozni, hogy a tisztséget senki sem fogja merni vállalni. Végül a társasági tagoknak, mint hitelezőknek esődbeli hátrányos helyzetéről szólt.

A törvénykezés egyszerűsítése. Az *Ügyvédek Reformszövetsége* 1930 március 28-án ankétet tartott a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló igazságügyminiszteri törvénytervezet tárgyában. Az ankét messze kiemelkedett a törvénytervezetek érdekvéviselési megbeszéléseinek sorából azzal, hogy keretében tiltakozó munkához állottak nemesak az ügyvédi kar vezető egyesületei, hanem a gazdasági érdekvéviselőink is, élükön a Kereskedelmi és Iparkamarával, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesüléssel és az Országos Hitelvédő Egyesülettel.

Az Ügyvédek Reformszövetsége az ankétnek ily irányban való megszervezésével követendő példát mutatott, mert kétségtelen az, hogy ma fokozott jelentősége van a jog-

szabályok preventív kritikájánál annak, hogy a termelő hivatások és a jogi kar képviselői e téren karöltve, együttesen munkálkodjanak. Jelentősége van ennek egyrészt azért, mert sokszor csak éles jogászi szemmel fedezhetők fel a törvény- és rendelettervezetekben meghúzódó mélyreható és a gazdasági életet is közelről érintő hibák, amelyeket a jogtudomány vértetéjét nélkülöző gazdasági kritika vagy fel sem fed, vagy kellő mélységgel és argumentumokkal megellenezni nem képes. De másrészt jelentősége van a karöltött munkálkodásnak azért, mert a mai ügyvédelles irányzatban különösen fontos, hogy az ügyvédi testülettel összeforrott termelő hivatások, megismerjék közelről azt az önzetlen közhasznú tevékenységet, amelyet az ügyvédi kar reprezentánsai a magyar jog és különösen a gazdasági jog épségének és helyes irányba való kiépítésének megóvása érdekében kifejtenek.

Az ankétet *dr. Varannai István* nyitotta meg magaszárnyalású bevezetővel. E bevezetőben rámutatott az utolsó években elhatalmasodott törvényalkotási lázra, amely nem alkalmas az állami tekintély tiszteletének és a törvények iránt érzett respektusnak kimélyítésére. Irányadó követelményként állította fel, hogy a sok és ennek folytán sokban elhamarkodott jogszabály helyébe a kevesebb, de jobb törvény alkotásnak jelszava lépjen.

Az elnöki megnyitó után *dr. Glücksthal Andor* előadó ismertette a törvénytervezet perjogi rendelkezéseit. A racionalizálás nézőpontjával szembeállította az igazságszolgáltatás érdekének morális posztulátumát. Ebből kiindulva vette bírálata alá a tervezet egyes rendelkezéseit. Különösen kifogásolta a hatáskörök eltolására, az ügyfelek támadó és védekező szólásszabadságának megszorítására, az ítéletindokolási köteletség enyhítésére, a fellebbezési fórum érvényesülésének korlátozására, a felebbezési értékhatárok rendeleti meghatározására és a bagatell ügyek másodrendű elbírálására vonatkozó tervezeti rendelkezéseket. Szembeállította ezeket azokkal az alapelvekkel, amelyek Plosz Sándor egységes nagy perrendi alkotását áthatják.

Pályi Gyula előadó a tervezet perjogi intézkedéseinek gazdasági vonatkozásaira mutatott rá és részletesen foglalkozott a végrehajtási és telekkönyvi jogi szabályokkal. Kritikájában különösen a fizetési meghagyásos eljárás értékhatárának felemelését és a telekkönyvi biztosítás lehetőségének a 100 pengőn aluli követelésektől való elvonását vette bonckés alá.

Dr. Szalay Zoltán előadó a büntetőjog reformjára vonatkozó novelláris intézkedésekkel foglalkozott. Részletes bírálat alá vette a tervezett jogszabályokat, a nyomozás perszaktól egészen a jogorvoslatokig és élesen mutatott rá arra,

hogy mily sérelmesek a tervezett intézkedések a vádelvnek és az ügyfélegyendőség elvének érvényesülése szempontjából. Az egész büntetőjogi racionalizálást köz- és alkotmányjogi szempontból aggályosnak vélemezte és oly irányú felterjesztést javasolt, mely szerint az igazságügyi kormányzat arra kéressék fel, hogy a tervezetnek büntetőjogi intézkedéseit a maguk teljességében tekintse tárgytalannak.

Az előadmányoknak előterjesztését széleskörű és nagyvonalú vita követte, amelyben egyaránt résztvettek úgy a gazdasági érdekképviselők kiküldöttei, mint az ügyvédi egyesületek képviselői.

Dr. Kemény Dezső, a Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara titkára felszólalásában ismertette azt a kritikai tevékenységet, amelyet a tárgyalás alatt levő törvénytervezet tekintetében a Kereskedelmi Kamara is kifejtett, különösképpen utalt a Kamara jogügyi bizottságának és belkereskedelmi szakosztályának munkálataira. Örömeinek adott kifejezést afelett, hogy alkalom nyílik a gazdasági és ügyvédi érdekképviselők vállvetett munkájára, mert ebben igen jelentős kedvezményezést lát, amelyet a jövőben is követendőnek és mélyebben kiépítendőnek tart. Egyebekben csatlakozott azokhoz az aggályokhoz, amelyeknek az előadók a törvénytervezet tekintetében kifejezést adtak.

Dr. Teller Miksa felszólalásában főleg a perjogi rendelkezések gyakorlati keresztülvihetőségének kérdésével foglalkozott. E keretben részletesen összehasonlította különösen a fizetési meghagyásos eljárásra vonatkozólag a fennálló perrendi szabályokat a tervezett új rendelkezésekkel és megalapította azt, hogy az eddig fennállott harmonikus egységet a tervezés sok vonatkozásban megbontja és a világos egyértelműség helyébe a kérdéseknek és problémáknak sorozatát lépteti.

Dr. Káldor Imre szükségesnek tartotta annak megállapítását, hogy a törvénytervezet némely részletében helyes és célravezető rendelkezéseket is hoz. Mindazonáltal a maga részéről is csatlakozott azokhoz, akik a tervezetnek különösen a hatáskörökre és a jogorvoslati rendszerre vonatkozó újításait ellenzik.

Dr. Miklós Gyula a külföldi példákra mutatott rá és különösen a német jogtudomány álláspontját ismertette az ott is kísérletező racionalizálási törekvésekkel szemben. Ez az álláspont egyezik a magyar szakkörök felfogásával, mert ugyancsak fölébe helyezi a takarékosági és egyszerűsítési szempontoknak az igazságszolgáltatás és az állami tekintély épségének követelményét.

Nádor Jenő, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés titkára a külföld felé mutató gazdasági vonatkozásokra utalt. Álláspontja szerint a magyar közgazdaság a leg-

nagyobb mértékben rászorult a külföldi áru- és pénzhitelezésekre. Ebben az irányban igen súlyos veszélyeket lát a törvénytervezet által javasolt újításokban. A magyar közgazdaság betegségét nem szabad fokozni azzal, hogy az anyagi igazság érvényesülését tesszük nehezebbé és problematikusabbá.

Dr. Nyulászi Alajos, az OHE ügyésze hitelvédelmi szempontból bírálta a javaslatot és ebben a vonatkozásban is súlyos inkonzekvenciákat állapított meg, — különösen a fizetési meghagyásos eljárás és a felebbezési fokozat megreformálásának irányában. Javasolta a mai perrendi jogszabályoknak változatlan meghagyását, különös tekintettel arra, hogy a bíróságok túlterheltsége napról-napra szűnőben van.

Dr. Ladányi Sándor felszólalásában hangsúlyozta azt, hogy bár a törvénytervezet kritikájában súly helyezendő az ügyvédi szempontokra is, ezeket jelentőségben felülmúlják az általános közgazdasági érdekek. Ebből a szempontból különösen a javaslatnak azt az irányzatát vette bírálat alá, mely a kisebb ügyek másodrendű elbírálásában jelentkezik.

Dr. Giskán Jakab értékes statisztikai adatokat terjesztett elő, amelyek igazolni hivatják azt, hogy a magyar bíróságok megterhelése, kezdve az alsó fokozatoktól egészen a felső fórumokig, ma csekélyebb, mint amilyen volt békeidőkben. Ebből kiindulva megállapította, hogy a tervezet indokolása és címe nem lehet őszinte, mert nincs szükség az igazságszolgáltatásnak egyszerűsítésére, csupán arra, hogy a bíróságok területén is minden vonatkozásban intenzív munka folyjék.

Ezzel a vita véget ért és dr. Varannai István elnök az értekezletet azzal a megállapítással rekesztette be, hogy az Ügyvédek Reformszövetsége a mai kezdeményezés sikerén indulva arra fog törekedni, hogy a jövőben is mennél közelebb hozza egymáshoz a gazdasági hivatásoknak és az ügyvédségnek munkás képviselőit és biztosítsa ezeknek vállalt tevékenységét az egész közgazdaságig életnek javára. Egyebekben kijelentette, hogy az értekezleten megnyilvánult elvi és tartalmi tiltakozás az igazságszolgáltatás egyszerűsítéséről szóló törvénytervezettel szemben az Ügyvédek Reformszövetsége által az illetékes fórumok elé fog terjesztetni.
